

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.038/2007/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kandi Erzsébet ügyvéd (4024 Debrecen, Piac u. 58.) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a Dr. Hargitai Kornélia ügyvéd (4551 Nyíregyháza-Oros, Friss u. 15.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen megtérítési igény érvényesítése iránt kezdeményezett perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 3.P.20.177/2006/21. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 180 000 (Egyszáznyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 900 000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A ... Római Katolikus Templom felújítási munkálatait a ... Kft. végezte.

2003. július 30-án és 31-én az alperes és munkatársa a ... Kft-vel kötött szóbeli megállapodás alapján a templom csapadékvíz-elvezető csatornájának a cseréjét végezte. Az alperes - többek között - gázhegesztő és kézi ívhegesztő szakképzettséggel is rendelkezik.

2003. július 31-én gázpalack és égőfej segítségével, nyílt lánggal melegítette a pákát annak érdekében, hogy ki tudják olvasztani és ekként cserélni a csatornaelemet. Munkavégzés közben észlelte az alperes, hogy a tető egyre melegebb, a padlástérbe

visszamászva látta, hogy a tetőszerkezet gerendája lángol. A tűz oltását ugyan megkezdték, azonban azt végül is a tűzoltóság fékezte meg. Az államigazgatási eljárásban beszerzett tűzvédelmi szakértő véleménye szerint a tűz keletkezésében a nyílt láng használata és a hővezetés játszott szerepet. Ezek egyidőben voltak jelen, így nem állapítható meg, hogy a gyulladási pont elérésekor a nyílt lángnak vagy a hővezetésnek volt-e nagyobb szerepe. A két hőeffektus egymást erősítve okozhatta a tűz viszonylag gyors kialakulását. A csatornajavítás közben szükségszerűen előfordulhat olyan tevékenység, amely tüzet okozhat. Ilyen a nyílt láng használata, a célszerszám üzemi hőmérsékletre való melegítése és azon tartása.

A vélemény szerint a tetőtérben elhelyezett két darab hordozható tűzoltókészülék működőképes volt, azt használták is.

A felperes és a ... Római Katolikus Templom között vagyonbiztosítási szerződés állt fenn. A római katolikus templom kárbejelentését követően a felperes a helyreállítási munkákra vonatkozó vállalkozási szerződés és árajánlat alapján két részletben 8 635 430 Ft-ot kifizetett, majd a ... Püspöki Hivatal igazolását követően további 7 288 888 Ft megfizetésére került sor.

A felperes kereseti kérelmében 15 924 318 Ft tőke, ebből 8 635 430 Ft után 2003. október 22-től, 7 288 888 Ft után pedig 2004. március 5-től járó kamat, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott a Ptk. 558. §-ában foglaltakra, melynek tartalma szerint, ha a biztosító a kárt megtérítette, őt illetik meg azok a jogok, amelyek a biztosítottat illették meg a kárért felelős személlyel szemben.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy szakmai hibát nem vétett, a szakértői vélemény szerint is csatornajavítás közben szükségszerűen előfordul olyan tevékenység, amely tüzet okozhat. A kivitelezési munkákat a ... Kft. megbízásából végezte, a Ptk. 315. §-a, de a 350. § (1) bekezdése alapján is a fővállalkozó kft. tartozik felelősséggel az okozott kárért. Hivatkozott még arra, hogy 1994, illetve 1998 óta biztosítási jogviszonyban áll a felperessel, ekként felelőssége megállapítása esetén sem marasztalható. Összecszerűségében a keresetet nem vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 15 924 318 Ft-ot, ebből 8 635 430 Ft után 2003. október 22-től, 7 288 888 Ft után 2004. március 5-től a kifizetés napjáig járó kamatát, valamint 1 200 000 Ft perköltséget.

Határozatának indokolásában azt állapította meg, hogy az alperes rendelkezett szakmai és ún. klasszikus általános felelősség-biztosítással, mely utóbbi 1994 óta állt fenn. Egyik szerződéses kapcsolatban sem volt biztosítási fedezet az épületbádogos tevékenységre. Rögzítette, hogy a ... Kft. felszámolás alatt áll, a keletkezett kár az alperes és alkalmi segítője magatartásával, munkavégzési szabályszegésével áll okozati összefüggésben, ezért a Ptk. 339. §-a alapján helytállási kötelezettsége van. Álláspontja szerint tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy a fővállalkozót kellett volna beperelni, mert a fővállalkozó

a teljesítéshez jogosult alvállalkozót igénybe venni, az alvállalkozói károkozás pedig nem tartozik a szerződésszerű teljesítés körébe.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan a Ptk. 339. § (2) bekezdésében írtak figyelembevételével a megállapított kár-összeg 5 %-ában kérte meghatározni a marasztalási összeget.

Nem vitatta a káreseményben való részvételét, azonban annak megállapítását kérte, hogy felróható magatartás a káresemény bekövetkezéséért nem terheli, továbbá a keletkezett kárért nem ő, hanem a munkát elrendelő megbízó tartozik helytállási kötelezettséggel a Ptk. 315. §-a, valamint 350. §-a (1) bekezdése alapján. Hivatkozott arra, hogy a tevékenységét a szakmai szabályoknak megfelelően végezte, a kár okaként megjelölt tevékenység csak valószínűsíthetően volt a tűz kiváltó oka, ahhoz a helyszíni körülmények és a tetőgerenda állapota is hozzájárult. A tűzveszélyes tevékenységhez szükség lett volna eseti engedély beszerzésére, ami a munkát megrendelő feladata lett volna, ám ez nem történt meg. Nem történt munkavédelmi oktatás. Álláspontja szerint változatlanul indokolt lett volna a fővállalkozó perbevonása, a felperes indokolatlan késedelme miatt az időközben felszámolás alatt áll, azonban e mulasztásnak a következménye őt nem terhelheti.

Hivatkozott arra, hogy az általános felelősség-biztosítási kötvény tartalma szerint tevékenységét építési vállalkozó elnevezéssel jelölte meg, a szakmai felelősség-biztosítás megkötése során nem volt tudomása arról, hogy tevékenysége biztosítási fedezetben nem részesül. Becsatolta a tevékenység végzéséhez szükséges képzettséget igazoló bizonyítványait, és hivatkozott arra, hogy a tetőtérben elhelyezett két darab poroltóval azok működőképtelensége miatt a tüzet oltani nem tudta. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása pontatlanul jelölte meg a vállalkozói igazolványának bejegyzését.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte. A fellebbezésben előadottakra kifejtette, hogy a szakértői vélemény tartalma szerint a nyílt láng és hővezetés egymást erősítve okozhatta a tűz viszonylag gyors kialakulását. A tetőszerkezet korhadt, porózus állapota a tűz okaként fel sem merülhet. A munkavédelmi oktatás elmaradására történő hivatkozása a fellebbezőnek alaptalan, mert egyéni vállalkozói igazolvánnyal végzett tevékenység saját kockázatra végzett tevékenységnek minősül, a munkavédelmi oktatás elmaradása a megrendelő és az alperes egymás közötti elszámolása során bírhat relevanciával.

Kiemelte, hogy az alperesnek a káresemény bekövetkezésének időpontjában nem volt olyan felelősségbiztosítási szerződése, amely kiterjedt volna a bádigos tevékenység során másnak okozott kár viselésére. A Ptk. 339. § (2) bekezdésében írt kivételes méltánylás gyakorlásának törvényi feltételei nem állnak fenn, mert a felperesi igény jogalapja a Ptk. 558. §-án alapult.

Az ítélet tábla a keresetnek teljes egészében helytadó ítélet ellen előterjesztett alperesi fellebbezést nem találta alaposnak.

A fellebbezésben hivatkozottakat az alperes az elsőfokú eljárásban is előadta, és az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában azokra ki is tért.

A fellebbezési eljárásban az alperes nem vitatta, hogy a tűzeset bekövetkezésének időpontjában tevékenysége biztosítással nem volt fedezett. Az alperesi magatartás és annak konzekvenciái tekintetében jelentőséggel nem bír az, hogy a károkozás időpontjában a tetőszerkezet milyen állapotban volt.

A felperes a Ptk. 558. § (1) bekezdése alapján törvényi engedményesként érvényesített igényt. Az engedményes felperest az alperessel szemben a biztosított jogai illeték meg. A felperes és az alperes közötti jogviszonyban kizárólag annak volt jelentősége, hogy az alperest a biztosítottal szemben terheli-e kártérítési felelősség vagy sem.

A Ptk. 315. §-a szerint az, aki kötelezettsége teljesítéséhez vagy joga gyakorlásához más vesz igénybe, ennek magatartásáért felelős. E rendelkezésből valóban az következik, hogy a kötelezett szerződésszegése esetén a jogosult az igényét a szerződésszegésre vonatkozó szabályok szerint a kötelezettel szemben érvényesítheti. Az, akit a kötelezett a szerződés teljesítése érdekében igénybe vett, a jogosulttal szerződéses kapcsolatban nem áll, ezért a szerződésszegésre vonatkozó szabályok alapján vele szemben nem lehet igényt érvényesíteni. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy kártérítési igényt közvetlenül a teljesítési segéd ellen ne lehetne indítani, ha annak a jogellenes magatartása kár bekövetkezéséhez vezet. A kártérítési igénynek ilyenkor - a kötelezett teljesítési segédje és a jogosult közötti szerződéses jogviszony hiányában - nem a szerződésszegés az alapja, hanem a szerződésen kívüli károkozásnak is minősülő jogellenes magatartás. (LB Polgári Kollégium Tanácselnöki Értekezlet 1966. október 25-i üléséről készült jegyzőkönyv.) Az ítélezési gyakorlat ennek a véleménynek megfelelően alakult.

Alapítván hivatkozott az alperes a Ptk. 350. § (1) bekezdésében írtakra is. A hivatkozott jogszabályhely alkalmazásának feltétele, hogy a károkozó - mint megbízott - a megbízás teljesítése körében okozzon harmadik személynek, vagyis a megbízó személyen kívül állónak kárt. A felelősség csak akkor áll fenn, ha a felek között megbízási jogviszony keletkezik. Ezen túlmenően a Ptk. 350. § (1) bekezdése az egyetemleges felelősségvállalásról is rendelkezik.

A poroltóval kapcsolatban az alperes az államigazgatási eljárásban, az elsőfokú eljárásban és a fellebbezési eljárásban sem azonos tartalmú előadást tett. Az elsőfokú eljárásban a 10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint a poroltók működésképtelenek voltak, mobiltelefonról hívta a tűzoltókat és vizet vitt fel, hogy próbálja a tüzet eloltani, azonban ez eredménytelen volt. Az államigazgatási szakban tett előadása szerint a poroltók működésképtelensége miatt az utcáról egy gépkocsiból kapott egy poroltót, illetve később egy másikat, mert a tetőtérben elhelyezett poroltók nem működtek. Vízzel történő oltásról nem beszélt.

Az alperessel együtt dolgozó B. L. az államigazgatási szakban úgy nyilatkozott, hogy a kútról hozott vizet és azzal próbálta a tetőt oltani, nyilatkozata azt tartalmazta, hogy az

alperes közlése szerint a tetőtérben elhelyezett poroltók egyike nem működött, a másikkal pedig „nem boldogult”.

Mindezekkel szemben a tűzvédelmi szakértő véleménye szerint mind a két készülék működőképes volt, azokat használták is és a készülékeken elhelyezett ellenőrző címke adatai szerint azok alapellenőrzését és javítását a **gazdálkodó szervezet neve, címe** végezte 2003. júniusában. A tüzeset napján készült helyszíni szemle jegyzőkönyve tartalmazza, hogy a technikus a helyszínen 2 darab poroltó tűzoltó-készüléket rögzített, az esetleges szakértői vizsgálatok elvégzése érdekében.

Ezen adatokkal szemben az alperes perrendszerűen nem bizonyította, hogy a helyszínen lévő poroltó készülékek alkalmatlanok voltak a tűz eloltására.

Az alperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy jövedelmi viszonyai nem teszik lehetővé az elsőfokú ítéletben írt marasztalási összeg megfizetését, ugyanis azzal élete teljesen ellehetetlenülne. Vállalkozása jövedelméből szerényen tud megélni, elvált apaként gyermektartásdíj-fizetési kötelezettsége van, ingatlanát 10 000 000 Ft összegű jelzálogjog terheli. Mindezekért a Ptk. 339. §-ának (2) bekezdése alkalmazásával a kártérítés összegének 5 %-os mértékűre történő mérséklését kérte.

A Ptk. 339. § (2) bekezdése csak rendkívül méltányolható - a következetes értelmezés szerint a károkozó oldalán fennálló - körülmények alapján ad lehetőséget a kártérítés összegének mérséklésére. A kártérítés méltányosságból történő mérséklésének az elbírálásánál - a vagyoni jellegű körülmények egyidejű figyelembevételével mellett - a bíróságok mérlegelik a felróhatóság fokát és a felek személyi körülményeit is. A perbeli esetben a jogintézmény alkalmazhatósága ellen szól az a körülmény, hogy a nem körültekintő munkavégzés közben nyílt láng használatával keletkezett a kár, az alperes pedig sokoldalú végzettséggel rendelkező egyéni vállalkozó.

A fellebbezésben előadottakra tekintettel is az ítéletábra mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából az alperes „vállalkozói igazolvány szerinti” megjelölését.

Összességében tehát az elsőfokú bíróság kellően felderített tényállás alapján megalapozott döntést hozott, így az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti teljesítési határidővel a felperes javára másodfokú perköltséget köteles megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, melynek összege meghatározásánál az ítéletábra figyelemmel volt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára, (5), (6) bekezdésében foglaltakra és a 4/A. §-ban írtakra.

A sikertelenül fellebbező alperes személyes illeték-feljegyzési jog kedvezményében részesült, ezért az Itv. 64. §-a szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1)-(3) bekezdései alapján az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott mértékű fellebbezési illeték megfizetésére is köteles.

D e b r e c e n, 2007. október 4. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró, Dr. Pataki Istvánné sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

- kiadó -